

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	Juni 2024
Institution	Herning HF og VUC
Uddannelse	HF-e
Fag og niveau	Historie B
Lærer(e)	Johannes Jørgensen
Hold	23HiB01

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Introduktion til historiefaget
Titel 2	Middelalder og renæssance
Titel 3	Styreformer i Danmark fra valgkonedømme til demokrati (1920)
Titel 4	Israel-Palæstina
Titel 5	Industrialisering, urbanisering og globalisering
Titel 6	Afrika og imperialisme
Titel 7	Ideologiernes kamp
Titel 8	
Titel 9	

Titel 1	Introduktion til historiefaget
Indhold	<p>Historiebrug, i <i>Historiefaglig arbejdsbog</i>: https://historiefagligarbejdsbog.systime.dk/?id=186 Troelsen, Anders m.fl.: Historielærernes øvelsesbog, Columbus 2017 s. 22-23 Rigsarkivet: <i>Den lille guldbog om kildekritik</i>. Troelsen, Anders m.fl.: ”Historielærerens øvelsesbog – 86 opskrifter til en varieret undervisning”, Columbus, 2017, s. 52 Video fra www.vucdigitalt.dk : Hvad er en kildeanalyse: https://www.vucdigital.dk/histB_videoquiz_kilde/vid_kilde.html</p> <p>Kilde: En arabisk købmands beretning om Hedeby, ca. 950 www.bold.dk: Yakovenko sikrede Esbjerg sejren i Brøndby, 19. august 1918 https://www.bold.dk/fodbold/nyheder/yakovenko-sikrede-esbjerg-sejren-i-broendby/ Esbjerg Elites hjemmeside den 19. august 2018: EfB sejrede her til aften 1-0 på Brøndby stadion på et sent sejrsmål af Yuri Yakovenk https://www.efb.dk/slut-broendby-if-efb-0-1/ Brøndbys hjemmeside: Sæsonens første hjemmebane nederlag, 19. august 2018: https://brondby.com/nyhed/2018/08/19/456334 Erslev, Edvard: Den danske Stat en almindelig geographisk Skildring for Folket, 1855-1857 s. 502-503. Den store Jellingesten, ca. 965 Anders And-tegnofilm, 1943 (amerikansk propaganda fra Disney) <i>Historielærerens øvelsesbog</i></p>
Omfang	10 lektioner
Særlige fokuspunkter	Grundlæggende kildeanalyse Historiebrug Fremstillinger, kilder og problemstillinger
Væsentligste arbejdsformer	At udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt At demonstrere viden om fagets identitet og metoder

Titel 2	Middelalder og renaissance
Indhold	<p>Ulrik Grubb m. fl.: Overblik – verdenshistorien i korte træk, s. 45-50; 56-61; 68-72; 74-76 og 80-86</p> <p>Billedanalyse i historiefaget: https://www.his2rie.dk/metode-og-redskaber/billedanalyse/</p> <p><i>Fokus 1 - fra antikken til europæisk ekspansion: Om ”Jellingdynastiet” og ”reformationen”</i>: https://fraantikkentileuropaeiskekspansion.systime.dk/?id=136</p> <p>”Historien om Danmark”, afsnit 4, uddrag, DR, 2017: https://www.dr.dk/drtv/serie/historien-om-danmark_145311</p> <p>Bryld, Carl-Johan: <i>Verden før 1914 – i dansk perspektiv</i> (ibog): https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=306, https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=311, https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=312</p> <p>Video om Luther: https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/martin-luther-og-reformationens-nye-verdensbillede/</p> <p>Karl den Store på mønt af guld og sølv, ca. 800-814</p> <p>Ibn Fadlan: Om vikingerne ved Volga</p> <p>Thietmar af Merseburg, Widukind og Adam af Bremen om hedenskab og overgang til kristendom</p> <p>Oversigt over danske len 1522</p> <p>Diverse original 1 matrikelkort fra https://hkpn.gst.dk/</p> <p>Kort over landsbyen Aarslev før udskiftning samt og kort over landsbyen Aarslev. http://www.thorshoj.dk/LIVET_I_LANDBYEN.HTM</p> <p>”Den sidste nadver”, Udsnit fra altertavle fra 1287.</p> <p>”Den sidste nadver”, Udsnit fra et renaissancemaleri af Dirck Bouts, 1468</p> <p>Piero della Francescas perspektivistiske idealby fra 1465</p> <p>Giovanni Pico Della Mirandola: Om menneskets værdighed, 1486 fra Fokus 1 – Fra antikken til reformation s. 173-174</p> <p>Geocentriske & Heliocentriske verdensbillede</p> <p>Leonardo da Vinci: <i>Den Vitruvianske Mand</i>, omkring 1490</p> <p>Martin Luther: <i>Til den kristne adel af den tyske nation om reformation af kristenheden</i>, 1520 (uddrag)</p> <p>Poul Helgesen om det lutherske kætteri (o. 1534, kildeuddrag, nedenstående)</p> <p>Louise Kallestrup: Kirkens samfundsmæssige funktioner: https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=395#c2427</p> <p>CrashCourse: The Age of Exploration: Crash Course European History #4, https://www.youtube.com/watch?v=wOclF9eP5uM</p> <p>Skemaer over verdensøkonomiens historiske udvikling angivet i bnp.</p> <p>Bartolomé de Las Casas: ”Indianermassakren – en kort beretning om Vestindiens tilintetgørelse”, fra Vestindiens historie, 1542</p>

	<p>Kilder: Breve fra Kongerigetets konge Nzinga Mbemba Affonso til kong Joao 3. af Portugal Francisco Clapera: Casta-malerier, ca. 1775 Ignacio Maria Barreda: Casta-malerier, 1777</p>
Omfang	30 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål (fra lærerplanen): redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer - Reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid, samt over mennesket som historieskabt og historieskabende - Anvende metodisk-kritiske tilgange til at udvælge og analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie - Formidle og remediere historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt, og begrunde de formidlingsmæssige valg - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder. <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Introduktion til historie, periodisering i historie & historisk metode - Danmarks indlemmelse i den europæiske kultur/kristning af Danmark - Tidlig og senmiddelalder i Europa - Den katolske kirke, klostervæsen, reformation & modreformation - Renæssance & de europæiske opdagelser <p>Pest & den senmiddelalderlige krise.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>At udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt</p> <p>At demonstrere viden om fagets identitet og metoder</p>

Titel 3	Styreformer i Danmark fra valgkonedømme til demokrati (1920)
Indhold	<p>Jonas Wolter: <i>Danmarkshistorisk grundbog</i>, 2015: s. 42-49; 74-78 og 93-109 Bryld, Carl-Johan: <i>Verden før 1914 – i dansk perspektiv</i> (ibog): https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=1 <i>Historien om Danmark</i>, afsnit 7 og 8, DR: Overblik s. 113-115 Dennis Lunding Nielsen: <i>Fra enevælde til folkestyre</i>, s. 33-40; 53-62; 77-85; 107-114 og 129-132</p>

	<p>Perikles's gravtale ifølge Thukydide</p> <p>Den gamle oligarki: Kritik af Athens demokrati</p> <p>Kong Erik Klippings håndfæstning fra 1282</p> <p>Otto Bache, 1887: Maleri af Christian den 4. kroningsoptog 1596</p> <p>Maleri af Kong Christian den 4., 1643</p> <p>Konge Christian den 4. kongekrone</p> <p>Luftfoto af Frederiksborg Slot, 2019</p> <p>Om Chr 4. kroning fra lex.dk og wikipedia</p> <p>Robert Molesworth: An Account of Denmark as it was in the Year 1692, 1694 (oversat)</p> <p>Thomas Hobbes <i>Leviathan</i>, 1651 (uddrag)</p> <p>François Voltaire: Om Tolerance i "Filosofisk Lommeleksikon", 1764</p> <p>Locke om naturen, folkesuveræniteten og det fælles vel (uddrag af John Locke: <i>Two Treatises on Government</i>, 1688)</p> <p>Balthazar Christensen: Et aristokratisk tokammersystem, 1849</p> <p>Ditlev Ræder: Tokammerssystemets sikring af samfundets stabilitet, 1849</p> <p>Uddrag af Junigrundloven 5. juni 1849 og Uddrag af Den reviderede grundloven 1866</p> <p>A. F. Krieger i Folketinget om parlamentarismen, 1873 (s. 91-92 i Dennis Lunding Nielsen: <i>Fra enevælde til folkestyre</i>)</p> <p>Christen Berg og Viggo Hørup i Folketinget 1877 (s. 93-94 i Dennis Lunding Nielsen: <i>Fra enevælde til folkestyre</i>)</p> <p>Jon Mathorne: "Påskekrisen: For 100 år siden reddede Stauning kongen", www.videnskab.dk</p> <p>Valgplakater og afstemningsresultat ifm. Genforeningen 1920 (nedenfor i dette dokument)</p>
Omfang	30 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål (fra lærerplanen):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie - Redegøre for sammenhænge mellem den lokale, nationale, regionale, europæiske og globale udvikling - Skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer - Anvende metodisk-kritiske tilgange til at udvælge og analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie - Formulere historiske problemstillinger og relatere disse til kursisternes egen tid - Formidle og remediere historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt, og begrunde de formidlingsmæssige valg

	<ul style="list-style-type: none"> - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder. <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Styreformer, herunder demokrati og demokratiseringsprocesser - Nationale og internationale konflikter og samarbejdsrelationer <p>Emner:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valgkonedømmet i middelalderen - Enevælde & oplyst enevælde - Oplysningstiden & oplysningsfilosofferne - Demokratiske strømninger i 1800-tallet. - Danmarks grundlove 1849 og 1866 - Forfatningskampen <p>Systemskiftet, 1915-grundloven og Påskekrisen</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde

Titel 4	Israel-Palæstina konflikten
Indhold	<p>Henrik Wiwe Mortensen: "Israel – en stat i Mellemøsten", Systime: s. 9-15; 17-27; 45-56; 87-96; 101-106; 115-122; 151-155 og 162-170</p> <p>"Israel & Palæstina - konflikten uden ende", DRs Kampen om historien, 2023: https://www.dr.dk/lyd/p1/kampen-om-historien/kampen-om-historien-2023/israel-og-palaestina-konflikten-uden-ende-11032315062</p> <p>Solvej Berlau og Stine Thuge: "Vejen til folkedrab", Columbus: https://vejtilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=1&L=10&loopRedirect=1</p> <p>Jakob Sørensen og Niels Wium Olesen: "Anden Verdenskrig", Systime: https://andenverdenskrig.systime.dk/?id=1</p> <p>Historiefaglig arbejdsbog, Systime: Om erindringshistorie https://historiefagligarbejdsbog.systime.dk/?id=232</p> <p>Faktalink.dk – om Israel-Palæstina-konflikten</p> <p>Theodor Hertzl: "Den jødiske stat" (uddrag), 1896</p> <p>"Baselprogrammet", 1897</p> <p>Sykes-Picot aftalen, 1916: https://israel.systime.dk/?id=259</p> <p>Uddrag af Israels uafhængighedserklæring, 14. maj 1948</p> <p>FN's Sikkerhedsråds resolution nr. 242, 22. november 1967</p> <p>Nassers forklaring på nederlagets årsager, 1968</p> <p>Materialer fra Oktoberkrigen 1973 (fotografi, propagandaplakat, to flyhaler)</p> <p>Sadats tale i Knesset, 1977</p> <p>Makram Hourri Mahoul: "En øjenvidneberetning fra Intifadaens første dage", 1987</p> <p>B.Z. Goldberg og Justine Shapiro: <i>Håbet</i>, 2001</p> <p>Præsentation af USA fredsforslag 2020 og DIIS's kommentar til fredsforslaget: https://www.diis.dk/publikationer/trump-afliver-endeegyldigt-to-statsloesningen</p> <p>Den arabiske ligas erklæring 1948</p>
Omfang	24 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål (fra lærerplanen):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nationale og internationale konflikter og samarbejdsrelationer - Historiebrug og -formidling - Skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer - Anvende metodisk-kritiske tilgange til at udvælge og analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie - Formidle og remediere historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt, og begrunde de formidlingsmæssige valg

	<ul style="list-style-type: none"> - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder. <p>Kernestof (Vejledning):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulturer og kulturmøder i Europas og verdens historie - Politiske ideologier, herunder ideologiernes kamp i det 20. århundrede - Nationale og internationale konflikter og samarbejdsrelationer - Historiebrug og historieformidling <p>Emner:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zionismen - Balfour-erklæringen & 1. Verdenskrig i Mellemøsten - Holocaust - Etablering af Israel i 1948 & Uafhængighedskrigen - Seksdagskrigen 1967 - Oktoberkrigen i 1973 - Fredsforhandlinger i 1970'erne og Camp David-aftalen. - Den palæstinensiske Intifada - Fredsprocessen i 1990'erne & Oslo-aftalen - Fredsprocessen i dag og præsident Trumps fredsforslag <p>De svære spørgsmål i konflikten.</p>
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Klasseundervisning, individuelt arbejde, gruppearbejde, mundtlig fremlæggelse, projektarbejde, eksamenstræning & skriftligt arbejde.</p>

Titel 5	Industrialisering, urbanisering & globalisering
Indhold	<p>Bryld, Carl-Johan: <i>Verden før 1914 – i dansk perspektiv</i> (ibog): https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=68 <i>(industrialiseringen i UK)</i></p> <p>Carl Johan Bryld: Danmark fra oldtid til nutid, s. 165-169 174-178</p> <p>Inge Adriansen m.fl.: Fokus 2 – kernestof til historie: https://fraoplysningstidtileuropaeiskintegration.systime.dk/?id=138 <i>(velfærdsstatens rødder)</i></p> <p>Gapminder: https://www.gapminder.org/resources/</p> <p>Tabeller over befolkning og børnedødelighed i det 19. århundrede ”A free trade forecast”, slutningen af 1800tallet</p> <p>Louis Pio: Maalet er fuldt! (nedenstående)</p> <p>Maskinstormerne 1826 (<i>uddrag fra Manchester Guardian and British Volunteer d. 19. april 1826</i>)</p> <p>Trap, J. P.: Statistisk topografisk Beskrivelse af Kongeriget Danmark, 1859 Specielle del 2 s. 374-775:</p> <p>Trap, J. P.: Statistisk topografisk Beskrivelse af Kongeriget Danmark bind 5, 1879 s. 366-367:</p> <p>Trap, J. P.: Kongeriget Danmark 3. udgave bd. 5 s. 567-570</p> <p>Trap, J. P.: Kongeriget Danmark 4. udgave bd. 8 s. 49-63</p> <p>Uddrag af Thomas Hoves roman Arbejderliv, 1907.</p> <p>P. S. Krøyer: <i>Burmeister & Wain</i>, 1885</p> <p>Kilde: Erik Dehn: Kampen på skyggesiden — fattigdom i Danmark 1850-1900, 1991</p> <p>Lov om Alderdomsunderstøttelse, 1891 fra www.danmarkshistorien.dk</p> <p>O. Hyltoft: Københavns industrialisering 1840-1914: følgende kilder: Industriens arbejdsstyrke 1855-1897, Transport og kapital 1865-96, Industriens mekanisering 1831-1914, 5 familiers indtægter og udgifter i 1897</p> <p>Jakob Knudsen: Det offentlige fattigvæsen præmierer æreløsheden (1908)</p> <p>K. K. Steincke: En demokratisk forsørgelseslovgivning (1915)</p> <p>Ekskursion: Tekstilmusset i Herning</p> <p>Prøveeksamen med: En Bomuldsspinders opråb til den strejkeramte Manchester, 1818; Emil Hornemann: Børns anvendelse i fabrikker i 1872;</p>

	Statistik: Den danske industri 1872-1989; Kort over udbredelsen af jernbanenettet i Danmark ca. 1875
Omfang	18
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål (fra lærerplanen):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for sammenhænge mellem den lokale, nationale, regionale, europæiske og globale udvikling - Opnå indsigt i samspillet mellem natur, kultur, individ og samfund i et historisk perspektiv - Anvende metodisk-kritiske tilgange til at udvælge og analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie - Opnå indsigt i hvordan historiefaget kan medvirke til at forstå og løse problemer i nutiden - Formulere historiske problemstillinger og relatere disse til kursisternes egen tid - Formidle og remediere historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt, og begrunde de formidlingsmæssige valg - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder. <p>Kernestof (Vejledningen):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forandringer i levevilkår, teknologi og produktion <p>Emner:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Industrialiseringen i England i 1700- og 1800-tallet - Dampmaskinen & jernbanenettet - Urbaniseringen i forbindelsen med industrialiseringen. - Industrialiseringen i Herning (Projekt). - Globalisering og frihandel i 1800-tallet. - Arbejderbevægelsens opståen og kendetegn i Danmark - Arbejdsvilkår og sociale forhold i 1800-tallet. <p>De første skridt mod en velfærdsstat i 1800-tallet</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, individuelt arbejde, gruppearbejde, mundtlig fremlæggelse, projektarbejde, eksamenstræning & skriftligt arbejde.

Titel 6	Afrika og imperialismen
Indhold	<p>Imperialismen i <i>Fokus 2</i>: https://fraoplysningstidtileuropaeiskintegration.systime.dk/?id=136 ”Kapløbet om Afrika” i <i>Historieportalen</i>: https://historieportalen.systime.dk/?id=1492 <i>Afrikas historie. Mødet mellem sorte og hvide</i>: https://afrikashistorie.systime.dk/?id=164&L=10 Om: Edward Saids Orientalism, 1978 (af underviser) Torben Gilkær: <i>Afrikas historie efter 1890</i>, s. 91-97 (Afrikanerne som europæiske tegnere så dem)</p> <p>Videoer om orientalisme: BBC ideas: https://www.youtube.com/watch?v=ZST6qnRR1mY Al Jazeera English: https://www.youtube.com/watch?v=4QYrAqrpshw Imperialism: Crash Course World History #35: https://www.youtube.com/watch?v=alJaltUmrGo&t=233s Disney: Mickey Mouse og negerdrengen Torsdag (1953, uddrag) Billedbladet 1938 (to fotoekspeditioner til Afrika, uddrag) Erik Kjærsgaard: Sorte krigere og vilde dyr i Tivoli, 1993 Victor Cornelins: om sine oplevelser som udstillet i Tivoli, 1976 Lumumbas tale ved Congos selvstændighedsceremoni, 1960 ”Skæmmet. Lumumbas krænkende tale i kongens tilstedeværelse”, artikel i The Guardian, 1960 Robert Mugabes tale på Zimbabwes uafhængighedsdag, 17.4. 1980</p> <p>Prøveeksamen: Traktat med Kongen af Benin 26. marts, 1892 Kenneth David Kaunda om de sortes ret til selvstændighed, 1960 Tintin i Congo, 1970, s. 19-21</p>
Omfang	Ca. 25 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål (fra lærerplanen):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie - Skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer - Reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid, samt over mennesket som historieskabt og historieskabende - Anvende metodisk-kritiske tilgange til at udvælge og analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie - Formidle og remediere historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt, og begrunde de formidlingsmæssige valg

	<ul style="list-style-type: none"> - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder. - <p>Kernestof (vejledning)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulturer og kulturmøder i Europas og verdens historie - Nationale og internationale konflikter og samarbejdsrelationer - Globalisering - Historiebrug og -formidling - hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie - forandringer i levevilkår, teknologi og produktion <p>Emner:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Imperialisme og årsager hertil - Kapløbet om Afrika - Kulturmøde og orientalisme - Afkoloniseringen og de nye stater
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, individuelt arbejde, gruppearbejde, mundtlig fremlæggelse, projektarbejde, eksamenstræning & skriftligt arbejde.

Titel 7	Kold krig
Indhold	<p>Inge Adriansen m. fl.: <i>Fokus – kernestof i historien 2</i>: https://fraoplysningstidtileuropaeiskintegration.systeme.dk/?id=231</p> <p>Carl-Johan Bryld: <i>Verden efter 1914</i> (tidslinje og om alliancer) <i>Den kolde krigs verden</i>, ibog, Systime (kold krig i dag: https://denkoldekrigsverden.systeme.dk/?id=188&L=10) Begreber til ideologi, fra Peter Frederiksen: <i>Ideologiernes kamp</i>, (ibog) Systime</p> <p>Wilson's 14 punkter, Lenin om demokrati og diktatur, Hitler om racepolitik og "Livsrum" (fra Fokus)</p> <p><i>Winston Churchills jerntæppetale, 1946</i> <i>Stalins svar på Churchills jerntæppetale, 1946</i></p> <p><i>Uddrag af Atlantpagten</i> <i>"To historiebøger om bygningen af muren", i Bender og Gade, 1983</i> Thomas A. Bailey om årsagen til den kolde krig, 1964 David Horowitz om ansvaret for den kolde krig, 1965 Melvyn p. Leffler om baggrunden til den Kolde krig, 1994 Det sovjetiske Kommunistpartis officielle fremstilling af historien efter 1945, 1960 (uddrag) Samuel Huntington: <i>Civilisationernes sammenstød?</i>, 1993 (uddrag) Opinionsundersøgelse fra 1961 om styrkeforholdet mellem Vestblokken og Østblokken (Gallup) Møde mellem Gorbatjov og DDR's partisekretær Egon Krenz, fra Cold War International History Project, Virtual Archive: www.wilsoncenter.org Udenrigsminister George Marshall: Harvard University 5/6-1947 (uddrag). Andrei Zhdanov ved grundlæggelsen af Kominform, september 1947 (uddrag) Kort over Europa under Den Kolde To tegninger: "Soviet Innovation", 1963 og "The Red Iceberg", 1960</p>
Omfang	Ca. 25 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Faglige mål (fra lærerplanen):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Redegøre for centrale udviklingslinjer og begivenheder i Danmarks, Europas og verdens historie - Skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer - Reflektere over samspillet mellem fortid, nutid og fremtid, samt over mennesket som historieskabt og historieskabende - Anvende metodisk-kritiske tilgange til at udvælge og analysere historisk materiale, herunder eksempler på brug af historie

	<ul style="list-style-type: none"> - Formidle og remediere historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt, og begrunde de formidlingsmæssige valg - Demonstrere viden om fagets identitet og metoder. <p>Kernestof (Vejledning):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hovedlinjer i Danmarks, Europas og verdens historie - Styreformer, herunder demokrati og demokratiseringsprocesser - Politiske ideologier, herunder ideologiernes kamp i det 20. århundrede - Nationale og internationale konflikter og samarbejdsrelationer - Historiebrug og historieformidling <p>Emner:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Den kolde krigs opståen - Kendetegn ved Østblokken og vestblokken - Verden efter 1991; Liberalismen sejr.
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Undervisningen har været planlagt som en vekselvirkning mellem tavle-/klasseundervisning, gruppearbejde, herunder -fremlæggelser, samt individuelt arbejde.</p>

Titel 8	Velfærdsstaten – det gode samfund (Tværfagligt)
Indhold	<p>Samfundsfag – (kan deles op i to forløb)</p> <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brøndum, Peter & Hansen, Thor Banke, <i>Luk samfundet op</i> udg. 4, 2021, Columbus. Kap. 8 & 9 - Bülow, Morten, <i>SamfNU – Grundbog til samfundsfag</i>, 2012, systime, s. 375-378 - Holleufer, Klaus, <i>SamfNU – Grundbog til samfundsfag</i>, 2012, systime s. 404-409 - Arbo-Bähr, Henrik, Asmussen, Balder & Holmqvist, Lars Højer, <i>Samfundsstatistik</i>, Kap. 13, Forbrug og inflation <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nielsen, Jørgen Steen, <i>Keynes bragte økonomien ud af sin depression ved at gøre staten til en central aktør</i>, Information, 24/9 2018 - Klasesamfund.dk, Arbejderbevægelsens erhvervsråd, Gyldendal - Andersen, Sofie Holme m.fl. <i>Dansk økonomi er bundsolid på tærsklen til afmatning</i>, Arbejderbevægelsens erhvervsråd, 14.02.2023 - Holst, Emma Qvirin, <i>Wammen præsenterer en stram finanslov, Selvom dansk økonomi er ”bomstærk”</i>: Vi står i usikre tider. 23. marts 2023, Altinget. - Debatindlæg af Marcus Danielsen bragt i Jyllands-Posten den 17. februar 2017: <i>Det er umuligt at opretholde den universelle velfærdsstat</i> - Tabel 1.1: Aldersfordeling pr. 1. januar, Samfundsstatistik 2018 <p>TV/Videoklip</p> <ul style="list-style-type: none"> - DR2, <i>Alt for meget velfærd</i>, 2012 <hr/> <p>HISTORIE</p> <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lars Andersen m.fl.: ”Fra verdenskrig til velfærd. Fokus 2”, s.48-53, 63-66: https://fraoplysningstidtileuropaeiskintegration.systime.dk/?id=138 - Carl-Johan Bryld: Danmark - Tider og temaer, 2016, Systime, (Økonomien i slæbesporet 1945-1957, Det store økonomiske gennembrud 1957-1973, Velfærdsstaten folder sig ud, Tidens tanker - Det moderne velfærdssamfund 1945-1973): https://danmark.systime.dk/?id=183 - Carl-Johan Bryld: Verden efter 1914 i dansk perspektiv, Systime. 2007, s.232-239 : https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=1010 - Kanslergadeforliget i <i>Danmarkshistorisk oversigt</i> s. 78-79, 82-86 - <i>100 års fattigdom</i>, Hus Forbi, maj 2016 - Hans Rosling, <i>Don't Panic — End Poverty</i>, 2015

	<ul style="list-style-type: none"> - Erik Strange Petersen, om fattigdom og socialpolitik, fra www.danmarkshistorien.dk, 2016 - ”Huse der former os: plejehjemmet”, DR, 2013 <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Christian Christensen: ”om fattigdom i 1887”, fra www.danmarkshistorien.dk - ”Systemet er humant, men ikke blødsødent”, uddrag af K.K. Steinckes taler ved forelæggelsen af socialreformforslaget - K. K. Steincke: Fremtidens Forsørgelsesvæsen (1920) - Adolf Hitler: Min Kamp (1925). Kapitel 11: Folk og race. S. 192-193 - Jakob Knudsen: ”Offentlig forsørgelse præmierer æresløsheden”, 1908 - Anders Fogh Rasmussen: ”Et samfund med tryghed, dynamik og fleksibilitet”, 2005 - Helle Thorning-Schmidt: ”Ni progressive valg for Danmark”, 2007 - Hans Jørgen Lembourn: ”om velfærdsstaten”, 1960 - ”Helga Gade Nielsen – fra underklasse til middelklasse”, fra Bryld: ”Danmark – tider og temaer” - Lederartikel fra Socialdemokraten den 1. februar 1933: En politisk bedrift. - Valgplakat for Socialdemokratiet, 1950 - Valgplakat for Konservativt Folkeparti, 1947/1950
Omfang	Ca. 25 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Læreplansmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - behandle problemstillinger i samspil med andre fag - formulere samfundsfaglige spørgsmål og indsamle, kritisk vurdere og anvende forskellige materialetyper til at dokumentere faglige sammenhænge - formidle indholdet i enkle modeller, tabeller og diagrammer med brug af digitale hjælpemidler - formidle faglige sammenhænge på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af faglige begreber - argumentere for egne synspunkter på et fagligt grundlag og indgå i en faglig dialog. - undersøge konkrete prioriteringsproblemer i velfærdssamfundet <p>Fokuspunkter i undervisningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leverandører af velfærd (stat, marked, civilsamfund) - Maslows behovspyramide - De tre velfærdsmodeller - Interne og eksterne udfordringer for den universelle velfærdsmodel - Nedskæring-og udvidelsesstrategi - Globalisering/outsourcing, - Det økonomiske kredsløb - De økonomiske mål

	<ul style="list-style-type: none"> - Finanskrisen - De økonomiske skoler - Finanspolitik - Pengepolitik - Strukturpolitik <p>HISTORIE: Vi arbejder mod en forståelse for og anvendelse af fagets mål om kritisk stillingtagen, aktiv deltagelse, faglig formidling, forskelligartet materiale og fagets metoder, herunder kildekritikken. Arbejde med fagets kernestof såsom dansk historie og identitet, styreformer i historisk og nutidigt perspektiv, ideologiernes betydning. Skøns- og retsprincip, forsikring- og forsørgelse, forståelsen af det gode samfund, velfærdsmodeller, årsags- virkningssammenhæng.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Undervisningen har været planlagt som en vekselvirkning mellem tavle-/klasseundervisning, gruppearbejde, herunder -fremlæggelser, samt individuelt arbejde.

Titel 9	USA (Tværfagligt)
Indhold	<p>Samfundsfag:</p> <p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hansen, Thor Banke & Sindberg, Andreas Bonne, <i>USA. Historie, samfund, religion</i>, Systime, 2023. Afsnit 2.1, 2.2, 2.3, - Maria, Madsen, <i>KS-bogen</i>, Columbus, Kap 2. Afsnit: Indvandrere, efterkommere og integration https://ksbogen.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=162 - Brøndum, Peter & Rasmussen, Annegrethe Felter, <i>USA's udfordringer</i> 2020, Columbus, Kap. 3 afsnit: 3.2 Ulighed i USA & 3.5 den social ulighed truer sammenhængskraften i USA - Malling, Søren, <i>SamfNUB</i>, 2018, systime, Kap. 1, afsnit: Social arv og uddannelse & afsnit: 1.4.2 - <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Andrade, Stefan Bastholm & Thomsen, Jens-Peter, <i>Analyse fra Rockwool fonden holder ikke: Danmark bryder den sociale arv bedre end USA</i>, 26. marts 2021, VIVE, https://www.vive.dk/da/nyheder-og-debat/analyse-fra-rockwool-fonden-holder-ikke-danmark-bryder-den-sociale-arv-bedre-end-usa-qz5kbrz8/ - Fallon, Patrick T, <i>Kampen mod social ulighed er USA's vigtigste politiske projekt</i>, 7. april 2021, Information - Clausen, Per, <i>Hvorfor er der fattigdom i USA?</i> 24. april 2023, Pov international <p>TV/Videoklip</p> <ul style="list-style-type: none"> - CFU, DR1, <i>De fattige amerikanere</i>, 2014 <p>HISTORIE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hansen og Sindberg: <i>USA - Historie, Samfund, Religion</i>, Systime Ibog: 120, 121, 122, 124, 277, 278, 287, 288, - Meier og Østergaard: <i>USA's tilblivelse</i>, Systime, Ibog: https://usastilblivelse.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=214 - Niels Bjerre-Poulsen: <i>USA – Historie og identitet</i>, Systime, Ibog: https://usahistorieogidentitet.systime.dk/?id=174#c455 - Om billedanalyse i historie: https://www.his2rie.dk/metode-og-redskaber/billedanalyse/ - Faktalink om borgerrettighedsbevægelsen i USA (uddrag): https://faktalink.dk/titelliste/ambo

	<p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Leve friheden, dage der ændrede verden</i> (de første 30 min), DR2 - Den amerikanske uafhængighedserklæring (uddrag) - Assassins Creed 3 – Boston Tea Party (videoclip fra spillet): https://www.youtube.com/watch?v=c6sSDZZWRec - <i>12 Years a slave</i>, Regency Enterprises, 2013 - Abraham Lincoln: <i>The Gettysburg Address</i>. Den 19. november 1863 - Titus Kapher: <i>Beyond the Myth of Benevolence</i>, 2014 (maleri) - Homeland Securitys: Yearbook of Immigration Statistics 2011 https://www.dhs.gov/sites/default/files/publications/Yearbook_Immigration_Statistics_2011.pdf - John Gast: <i>American Progress</i>, 1872 (maleri) - Martin Luther King: <i>Da Gud tog bussen - 382 dage der ændrede verden: Seks punkter om ikke-vold</i>: - Pauli Murray om at vokse op med raceadskillelse: fra ”<i>Proud Shoes: The Story of an American Family</i>” Harper, 1956 (Uddrag)
Omfang	Ca. 25 lektioner
Særlige fokuspunkter	<p>Læreplansmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - behandle problemstillinger i samspil med andre fag - formulere samfundsfaglige spørgsmål og indsamle, kritisk vurdere og anvende forskellige materialetyper til at dokumentere faglige sammenhænge - formidle indholdet i enkle modeller, tabeller og diagrammer med brug af digitale hjælpemidler - formidle faglige sammenhænge på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af faglige begreber - argumentere for egne synspunkter på et fagligt grundlag og indgå i en faglig dialog. <p>Fokuspunkter i undervisningen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Melting pot - The salad bowl - Integrationstyper - Identitetsvalg - Majoritet - Minoritet - Marginaliseret - Social arv - Bourdieus kapitaler: Økonomisk kapital, social kapital og kulturel kapital.

	<ul style="list-style-type: none"> - Chanceulighed - Republikaner - Demokrat - Polariseret samfund - Relativ og absolut fattigdom - Gini-koefficient <p>HISTORIE</p> <p>Arbejde med at reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende, herunder en forståelse af samspillet mellem aktør og struktur - Arbejde med at diskutere egne og andres kulturelle værdier i forhold til nutidige og fortidige værdier - Arbejde med historiebrug – historisk metode/kildekritik - Arbejde med natur, teknologi og produktions betydninger for mennesker i historisk og nutidigt perspektiv - Arbejde med forholdet mellem aktør og struktur i et historisk og nutidigt perspektiv</p> <p>Særlige fokuspunkter: De britiske kolonier – Boston Tea Party – uafhængighedskrigen – nord og sydstatene – borgerkrigen i USA – slaveri – ulighed i samfundet – Manifest Destiny – New Frontier – Borgerrettighedsbevægelsen i 1950-60erne</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Undervisningen har været planlagt som en vekselvirkning mellem tavle-/klasseundervisning, gruppearbejde, herunder -fremlæggelser, samt individuelt arbejde.</p>